

Anglija vabi nevtralce - Doživljaji Slovenca na Finskem

Angleški lord admiralitete svarilno povabil male države, naj opuste nevtralnost in se pridružijo Angliji in Franciji, češ, da postanejo drugače Hitlerjeva žrtev. — Govor ni napravil pravega vtisa.

London, Anglija. — Vrhovni poveljnik angleške mornarice, Winston Churchill, je imel zadnjo soboto senzacijalen govor, ki ga nekateri označujejo kot direkten poziv pod orožje nevtralnimi državam. Govor je bil oddan po radio širom cele Evrope in Amerike in so se v njem grozeče in svarilno opozorile nevtralne države, naj se pridružijo Angliji in Franciji k "skupni akciji" proti Nemčiji in Rusiji, češ, da bodo drugače postale "žrtve, na katere bo padlo Hitlerjevo sovraštvo in jeza."

Churchill je očital nevtralnimi državam, da se ponižujejo in v strahu uklanjajo nemškemu grozjenju ter istočasno upajo, da boste Anglija in Francija zmagali ter, da pričakujejo od nju, da se boste držali pogodb in zakonov, dočim nekako priznavajo, da se Nemčiji teh ni treba držati. Vse pa pri tem upajo, da se bo vihar razpršil, predno bo dosegel nje, je dejal Churchill, toda takoj grozilno dostavil:

"Bojim pa se, da se vihar ne bo razpršil. Divjal bo in grmel celo bolj glasno in bolj na široko. Razširil se bo na jug, razširil se bo na sever. Nikake možnosti ni, da bi prišel hiter konec, izvzemši potem skupne akcije, in, ako bi Anglija in Francija, onemogli vsled borbe, morali kdaj skleniti sramoten mir, bi manjšim državam Evrope ne preostalo nič drugega, kakor, da bi bile razdeljene med dva nasprotna, da podobna barbarizma, nazizstvo in boljševizem."

Končno je Churchill povabil male države, naj se odločno postavijo na stran zaveznic in naj nimajo strahu pred tem, ker je nemška armada bolj številna, češ, da šteto ne odločuje vedno. Iz odmevov, ki prihajajo iz nevtralnih držav, pa se razvidi, da govor, dasi prepričevalen, ni našel tistega odmeva, kot se je pričakovalo. Nasprotno, nekatere nevtralne države ga smatrajo naravnost kot nekako grozljivo od strani Anglije.

FRANCIJA PRITISNILA NA KOMUNISTE

Pariz, Francija. — Francoski parlament je zadnji teden vzel poslancem komunistične stranke vse pravice. Tisti, ki se niso pred 26. oktobrom javno odpovedali tej stranki, bodo vrženi iz parlamenta. Najprej je poslanska zbornica sprejela tozadevni zakon, pri čemer je eden ministrov povdaril, da ste Nemčija in Rusija eno in isto, češ, "kdor udari Hitlerja, mora udariti tudi Stalina," na kar je v petek tudi senat skoraj enoglasno potrdil ta sklep.

TAYLOR OZNAČEN KOT POSLANIK V VATIKANU

Vatikan. — Predsednik Roosevelt je sicer povdaril, da bo njegov imenovanec v Vatikanu, M. C. Taylor, le njegov oseben zastopnik in, da bo njegova naloga samo sodelovanje s papežem za mir, vendar pa ga Vatikan

SKUPEN PASTIRSKI LIST

Ameriški škofje bodo podali navodila za socialno pravičnost.

Washington, D. C. — V kratkem bodo katoliški škofje v Zed. državah izdali skupen pastirski list, ki bo imel naslov "Cerkev in socialna pravičnost," in bo kot tak podal navodila, kako naj se na krščanskih načelih ozdravi ekonomsko zlo, ki tare Ameriko. List bo obsegal okrog 7.500 besed in med predmeti, ki se bodo obravnavali v njem, bo "Lastninstvo," "Imovina in delavstvo," "Varnost," "Plače," itd., ter bo temeljil na nedavni papeški encikliki, naslovljeni na Ameriko, v kateri se priporoča, naj se zavolani problem socialne pravičnosti reši na podlagi evangelija.

TRDITVE O NESOGLASJU ROOSEVELTA IN LEWISA

Washington, D. C. — Kakor vedo nekateri krogi povedati, se je prijateljsko razmerje med predsednikom Rooseveltom in Johna Lewisa, načelnikom CIO, ukini. Zadnji petek je bil Lewis na konferenci pri predsedniku; ne ve se sicer, kaj sta govorila, toda iz nevolje, ki je bila izražena na Lewisu, obrazloži je bil pogovor končan, sklepajo opazovalci, da je morala biti konferenca burna. Baje skuša predsednik prisiliti Lewisa k spravi z del. federacijo, k čemu pa Lewis ni voljan pristati pod pogoji, ki jih federacija stavi.

GOEBBELS SVARI PRED OPTIMIZMOM

Berlin, Nemčija. — Propagandni minister Goebbels je zadnji petek izrazil svarilo, naj Nemci ne omalovažujejo moči Anglije, češ, da bo težko delo, poraziti Veliko Britanijo. Obenem je omenil, da načrti, ki jih ima Hitler, še niso javnosti znani, pač pa, da se bo London in Pariz z njimi pravočasno seznanil.

ANGLIJA UPA, DA SE FINSKA ODBRZI

London, Anglija. — Tukajšnji vojaški krogi izražajo prepričanje, da bo Finska mogoče, uspešno vzdržati ruski napad, ako se ji pošlje na pomoč kakih 30.000 mož, 200 aeroplanov in obilno zalogo vojaške opreme. Ta pomoč pa bo morala biti dostavljena pred majem, pravijo. Kakor znano, je Anglija obljubila, da bo poslala Finski podporo, ni pa se objavilo, v koliki meri.

PO KAT. SVETU

Pariz, Francija. — Ne katoliška organizacija je nakolektala \$75.000, s čimer se bodo vsi duhovniki, ki služijo v vojakih, opremili s prenosnimi oltarji, da bodo lahko v bojni liniji brali mašo.

London, Anglija. — Iz uradnega katoliškega izkaza, izdanega za 1940, se razvidi, da je v Angliji točno nekaj manj kot dva in pol milijona katolčanov. Od lani se je njih število pomnožilo za 31.223, od katerih je bilo 11.019 izpreobrnencev.

Jersey City, N. J. — Prominenten katoliški izpreobrnjenec, David Goldstein, je izrazil ostro obsodbo, da bi unija žensk v oblačni industriji vodila, predavanja in pouk o spolnih zadevah in o porodni kontroli, za kar se je ta unija odločila.

Boston, Mass. — Tukajšnji kardinal O'Connell je ožigosal tiste ljudi, ki z raznimi nesmiselnimi zabavami, kakor v nočnih klubih in podobno, skušajo zadušiti svoje skrbi. Ne razburjanje, marveč pomiritev bi taki ljudje potrebovali, je dejal, in to bi našli najprej v molitvi.

POLJAKI DELAJO ZA NEMCE

Berlin, Nemčija. — Točasnno je, kakor se ugotavlja, šilrom Nemčije nastavljenih na raznih prisilnih delih, okrog 310.000 Poljakov, katere smatrajo vojnimi ujetniki. V prihodnjih mesecih pa jih nameravajo importirati za delo se nadaljnjih 100.000.

BIL PRIČA NA PADA RUSOV

Po dolgih blodnjah se slovenski rojak nastanil na Finskem, a se moral umakniti ob vojni.

Maribor, Jugoslavija.

Čudno se igra usoda z nami Slovenci. Sino eden najmanjših narodov v Evropi, pa vendar kadar se kje kaj velikega skuha, pri vsakem takem dogodku je vsaj eden Slovenec začela napadati. Tudi tu je bil navzočen Slovenec Luka Orešnik, edini Jugoslovian, ki je poleg našega konzularnega zastopnika stalno živel na Finskem ter si tam ustvaril svoj dom. Luka Orešnik se je sedaj vrnil po dolgih letih spet domov. Prispel je s svojo družino, z ženo in tremi otroki, v svojem luksuznem avtomobilu "Packard," s katerim je prevozil sedaj 7000 kilometrov dolgo pot od Helsinkijev čez Finsko, Švedsko in Nemčijo do Maribora.

Te dni je prispel g. Orešnik s svojo družino v St. Ilju čez mejo. Vzbudil je na meji s svojim avtomobilom s finško evidenčno številko splošno pozornost. Takšni gostje, ki prihajajo z daljše severne dežele, ki preživlja sedaj najtežje čase svojega obstoja, so pri nas prav redki. Se bolj pa so se obmejni organi začudili, ko jih je nagovoril lastnik avtomobila v našem jeziku. V hotelu "Meran" se je začasnno nastanil s svojo družino, in tu ga je odkril časnikar ter ga naprosil, da mu nekaj pove o svojih doživljajih. G. Orešnik se je radevolje odzval ter je začel z opisovanjem tragičnih dogodkov, ki jih preživlja sedaj prestolnica hrabrega malega finskega naroda.

G. Orešnik govori nekoliko z ruščino pomešano slovenščino. Nič čuda, če je živel toliko let v tujini, povrh pa mu je žena Rusinja. Njegove besede razodevajo moža, ki je (Dalje na 2. strani)

Iz Jugoslavije

Žalosten dogodek na sveti večer v Logu pri Pilštanju, kjer je napadenec v silobranu do smrti udaril napadalca. — Nemški državljani pošiljajo iz Jugoslavije darila svojim rojakom. — Razno.

Žalosten sveti večer

Pilštanj, 28. dec. 1939. — Pozno popoldne pred svetim večerom je šel 25 letni Joka Franc, delavec iz Loga pri Pilštanju, na dom sosedu Pihlerja, da pričaka pri njem čas, ko bodo skupaj šli k polnočnicam na Pilštanj. Poleg Jokana Franca je bil tudi brat Anton.

Pri sosedu je bil tedaj že Perc Ernest, delavec iz Loga pri Pilštanju, s katerim se Joka Anton ni posebno dobro razumel. Navzlic temu so se pa nekaj časa vsi skupaj mirno pogovarjali. Ko pa je šel Anton Joka iz sobe, je stopil za njim Perc Ernest. Joka Franc je videl to in je tudi sam šel ven. Ko je prišel pred hišo, je pred njo že razgrajal Perc in zmerjal oba s smrkovci. Brata Jokana sta ga začela miriti, češ, da sta oženjena in da se jima ne ljubi pretepati. Perc da naj si poišče sebi primerno družbo. Pristopil je še Terstenjak Anton, posestnik v Logu, kateremu se je naposled posrečilo pomiriti Perca. Nato so se vsi skupaj vrnili v Pihlerjevo hišo. Tam so spet sedli. Ker pa je Joka Anton nekač čutil, da se Perc le še ni pomiril in da se utegne prepričati ponoviti, je skrivaj namignil bratu Francu, da se odstranita. Oba sta nato želela vsem vesele praznike in šla na dom Jokana Antona.

Komaj sta bila doma, je že prišel Perc Ernest do hiše ter pričel ponovno izzivati in pred hišo razgrajati. Pri tem je pa Perc, ki je medtem posikal motiko, začel suvati Jokana Franca z motiko in ga udaril s pestjo po glavi. Razbil je tudi okno na hiši, hotel vdrati vanjo. Pri tem prerivanju je Joka Franc v skrajni razburjenosti in zmedbi potegnil nož, sunil Perca Ernesta v vrat ter zbežal, boječ se Perca, ki je tudi imel v rokah odprt nož. Perc je navzlic hudi pokodbi še tekel kakih 100 korakov za Jokanom, nato pa obležal.

Darilo nemških državljanov iz Jugoslavije. Ljubljana, 14. dec. — Včerajšnja graška "Tagespost" poroča: "50.000 kg svinjske masti in 20.000 kg svinjskega mesa je v ponedeljek, 11. t.m. je izvršil nekajkrat manjše odšlo iz Jugoslavije kot posebno darilo nemškemu narodu. Pokrajinski vodja konzul Neuhausen je organiziral akcijo, s katero je 8000 v Jugoslaviji živečih nemških državljanov zbralo 1.000.000 dinarjev za zimsko pomoč nemškega rajha. Za ta milijon so nakupili v Jugoslaviji pet vagonov svinjske masti in dva vagona svinjskega mesa. Kakor rečeno, so znesek enega milijona dinarjev zbrali v vsem telesu.

Jugoslaviji živeči rajhovski državljani, toda ta znesek ni edini prispevek, ki ga je ta skupina zbrala v korist zimski pomoči."

Odlikovan

Odlikovanja v rudarski službi sta pred kratkim prejela Ernest Tušek, inženir pri rudarskem ravnateljstvu v Ljubljani, ki je prejel red sv. Save IV. stopinje in Lojze Zupančič, inženir in rudarski pristav pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani pa red sv. Save V. stopinje.

Smrtna kosa

Na Studencih pri Mariboru je umrl upokojeni železničar Jakob Tobias, star 71 let. — V Mariboru je umrla Leopoldina Jerončič, vdova po železničarju, stara 68 let. — V Zemunu je umrl Jožef Sabotič, podporočnik pilot-lovca, doma iz Šmarja pri Ljubljani. Njegovo truplo je bilo pripeljano v Šmarje.

Na pogrebu ga je zadela kap

V Ormožu so pokopali priljubljeno učiteljico Olgo Šijančev. Pred sprevedom je nosil s cvetjem okrašen križ 71 letni starček Stuel iz Dobrave pri Ormožu. Na pokopališču se je pa starček s križem vred zgrudil. Večina ljudi, zaradi splošne žalosti za priljubljeno učiteljico, tega niti opazila ni. Starčka je na pokopališču zadela kap in je še tisto noč umrl.

Obsojen

Pred celjskim tričlanskim senatom okrožnega sodišča je bil obsojen 28 letni delavec Josip Pečovnik, pristojen v St. Janž na Vinski gori na šest let robije in 29 letni pekovski pomočnik Albin Kovač, pristojen v Migojnice pri Grižah, na pet let robije. Oba sta bila kaznovana zaradi številnih vlomov in tatvin in oba bota po prestani kazni šla za tri leta v prisilno delavnico, nato pa bota še eno leto pod zaščitnim nadzorom.

Pismonoša izginil

Policija v Djakovu poizveduje na vse strani, kam je izginil pismonoša Ivan Tilman, ki je bil že 20 let v službi na djakovski pošti. V tem času je izvršil nekajkrat manjše nerednosti, zadnji čas je pa v nekaj dneh potvoril več podpisov in poneveril več tisoč dinarjev, nakar je pobegnil. Nekateri so mnenja, da je izvršil samomor.

Povožen

Janeza Bajžlja, delavca pri sitarski zadrugi v Stražišču, je po nesrečnem naključju po zvil voz, da je Bajželj dobil precej hude poškodbe po vsem telesu.

Otroci, ki so bili rešeni iz neke sirotišnice v Philadelphiji, ko je v poslopju izbruhnil ogenj, kateri ga je tudi uničil. Pri reševanju otrok iz gorečega poslopja so pomagali tudi avtomobilisti, ki so se slučajno pripeljali mimo.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljke in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America
Established 1891.
Published by:

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays

Address of publication office:
EDINOST PUBLISHING CO.
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrta leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrta leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo
vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas
do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Katoliška cerkev je mati civilizacije

Čudni so dogodki zgodovine. Krščanstvo je rešilo Rim popolnega propada. Če ne bi bil Rim postal središče krščanske vere in njenega upliva, tedaj bi barbarski narodi ne pustili kamna na kamnu. Bil je papež Leo, ki je zadržal slovitega kralja Atila in njegove roparske čete. On jih je pregovoril da so priznale Rimu. Ko ne bi bil Leo odvrnil Atila in njegove divje čete, tedaj bi Rim postal, kar so postali Babilon, Ninive, Tebe in druga nekdanja slavna mesta, od katerih ni ostalo drugega, nego ime.

Nekdanj so bila ta mesta polna slave in moči. Toda danes se po njihovih razvalinah plazijo nočne, roparske živali. Isto bi se bilo izvršilo z Rimom, da ni bila njegova padajoča slava nadomeščena z drugo, boljšo in lepšo slavo.

Poganstvo je padlo. Na njegovo mesto je stopilo krščanstvo. Papeži so zavezali mesto cesarjev. Flavijev amfiteater se je izgubil v blesku Vatikana. Gladijatorji in človeške borbe so bile nadomeščene s slovesnimi verskimi procesijami. Mesto da bi zasledovali ljudi radi njih vere, zasledovali so uboge, z namenom, da jih ščitijo zoper izkoriščevalce in tirane ter da jih oblačijo in hranijo. Poganstvo s svojimi barbarskimi šegami in navadami je izginilo in na njih mesto so stopile šege in navade, ki jih je Kristus učil in apostoli oznanjevali.

Rim je postal sedež glavarja cerkve in toraj cerkve same. V Rim je potovalo vsako leto na tisoče romarjev iz vseh delov sveta. Iz Rima se je širil upliv civilizacije na vse one narode, ki so se podali pod upliv križa. Je li čuda da so vsi evropski narodi tesno zvezani v svoji zgodovini z Rimom? Bil je Rim, ki jim je dal dar prave vere in izobrazbe.

Kje bi bila veda in umetnost brez Rima? Ko so divjaki častili svoje malike, ko so še volkovi in medvedje hodili po krajih, kjer se danes nahajajo naša najbolj slavna mesta, je bil Rim na višku civilizacije. Ko so se začeli severni barbarski narodi seliti proti jugu, ko so s svojimi neukročenimi četami poteptali prve sadove pričetne civilizacije, ji pretili z popolno pogubo, tedaj sta v Rimu iskali zavetja: Veda in umetnost. Ko je širna Evropa izgubila vse sledove civilizacije pod pritiskom barbarskih narodov, tedaj je samo v Rimu še gorel njen ogenj, dokler niso prišli boljši časi, pripravi za napredek. Rim je zopet postal središče od koder se je širil duh vede, omike, in umetnosti.

Je li čuda da se še dandanes v vseh delih Evrope do-
bijo spomini rimskega življenja? Dobijo se v njih šegah, navadah in postavah. Toda ne le ti spomini, temveč zgo-
dovina sama nas uči, da je bil Rim središče in zibel prave
vere in omike celega sveta. Iz Rima smo dobili večino
državnih zakonov. Sicer imajo nova imena, toda če jih
bolj natančno pogledamo, tedaj vidimo, da so le stari rim-
ski zakoni, oblečeni v novo obleko.

Iz Rima so šli misijonarji oznanjevat pravo vero. Z
vero se je širila omika. Ko so viharji pretili, da uničijo
civilizacijo, bil je Rim, ki jo je rešil in ohranil poznim ro-
dom. Svet torej dolguje veliko hvaležnost napram Ri-
mu, ki je zibel krščanstva, gojiteljica učenosti in iz-
obrazbe.

Japonci zmerjajo Amerikance radi novega proračuna
za mornarico. Proračun za povečanje mornarice Zdru-
ženih držav Japonec zelo žge in pravijo, da je to: "Ameri-
ško zlo". — Yes, sosedji so v večini res vedno taki, da želijo
imeti vsaj toliko, kakor ti, pa še malo več po vrhu. Če je
drugače, so pa nemirni.

Dr. Townsend, pravijo, da bo potom gotovih kongres-
nikov zopet postavil svoj načrt za starostno pokojnino
na glasovanje v kongresu in senatu. Well, čimbolj se sta-
ramo, tembolj smo vsi za pokojnino. Zakaj pa ne? Sami
če bi jo kdo dal! Kje se bo dobilo, to pa naj skrbe drugi.
Za pokojnino smo pa vsi.

KAJ PIŠE SLOVENSKE FARMAR Z WISCONSIN

Greenwood-Willard, Wis.

Staro leto je minilo, novo je nastopilo, polno upanja na boljše čase. Delavce upa na boljše delavske razmere, trgovce na izboljšanje trgovine, tovarnarne ne večji profita, farmerja pa na boljše leto in na boljše cene za njegove produkte, do katerih je upravičen. Vsi, prav vsi, pa upamo in želimo svetovnega miru. Upali smo, da nam Novo leto že prinese svetovni mir, pa se ta up žalibog ni uresničil in kakor vse kaže, miru še ne bo. Tako vidimo, kako nas naši upi dostikrat vara-
jo. Bog daj, da bi nas nastop-
no leto 1940, ne varalo pre-
več v naših upih, da bi na-
stopila višja moč med nas
zemljane, kajti človeška moč
je prešibka. Čas bi že bil, ka-
kor sem nekoč slišal praviti,
še v starem kraju, da bo na-
stopil beli menih s križem v
roki, ki bo zbral sveto voj-
sko in z njo premagal so-
vražnike križa, katerih ima-
mo dandanes žalibog tako
veliko.

Berem rad razne dopise, toda redki so dopisi iz naše naselbine, posebno kadar ni novic. Danes pa imam novico in jo bom sporočil cenje-
nim bralcem tega lista. Imeli smo namreč svatbo. V zakon-
ski stan sta stopila Frank Arh, starejši sin dobro znane-
ga našega rojaka in farmerja Mr. Louis Arh-a. Za družico si je izbral Miss Rose Jordan, hčerko Mr. in Mrs. Jordan. Poroka je bila v soboto 13. januarja v cerkvi Matere božje v Greenwoodu. Poročili so ju Rev. John Novak, ker spada nevesta v njihovo faro. Zenoitovanje se je vršilo na domu nevestinih staršev, kamor sem bil tudi podpisani povabljen s svojo družino. Moram reči. Vsa čast Mr. Louis Arh-u in Mr. in Mrs. Jordan, ki so nas tako lepo postregli. Bilo je vsega v izobilju, za lačne in žejne in bilo nas je precejšnje število. Zabava je trpela dolgo v noč in le žal, da smo morali ne-
kateri prezgodaj se ločiti od vesele družbe in se podati po opravkih na Willard v katoliško dvorano, kjer je ženin preskrbel dobre muzikante, da je bilo tako preskrbljeno tudi za plesalno mladino. Tam je tudi bilo res vse prav židane volje.

Dругih novic za enkrat ne vem, če bom pa še kaj izve-
del, bom sporočil. Snega ima-
mo še nekaj. Dne 13. januarja
pa ponoči je snežilo, drugi
dan 14. januarja je pa burja
nosila ta sneg s toliko silo
okolu, da se ni videlo do so-
sesta, kakor da smo na Kra-
su. Tako je bilo viharo, da
se je vsak najraje peči tišal.

— Lep pozdrav vsem, ki ste
dobre volje! Joseph Rakovec

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

V Dolih pri Litiji je novi
Društveni dom dozidan in bo
v malo dneh tudi že pod stre-
ho.

V Cerovci pri Smartnem pri
Litiji je mirno v Gospodu za-
spal Strahov oče v visoki sta-
rosti.

Na Radovici pri Metliki je
letošnji vinski pridelek po ka-
lovosti prvovrsten, kakor že
dolgo ne, le kupcev manjka.

Klance pod vasjo so letos le-
po znižali, da je zdaj zlozna
cesta, le pri pokopališču je
še ostal. Perišče v Kižuncu je
zdaj tudi lepo urejeno, za-
kar so posebno hvaležne že-
ne in gospodinje.

V nedeljo 17. dec. je bila
slovesna otvoritev električne
razsvetljave v Škocijanu. Za-
enkrat dobijo razsvetljavo va-
si Škocijan, Savinec in Hra-
stulje. Druge vasi pa jo dobi-
jo v najkrajšem času. Dalj-
novod je dolg nad 15 kilome-
trov.

V Smolenji vasi pri Novem
mestu je odšel v večnost po-
dolgi in težki bolezni, ki si
jo je nakopal še v svetovni
vojski, v 53 letu starosti Fran-
c Judež, posestnik iz Potovrha.

V Mokronogu so dobili
80.000 din podpore za popra-
vilo poškode, ki jih je napra-
vil potok Mirna o priliki le-
tošnjih povodnj.

V Raškem vrhu pri Raki
se je preselila v boljše življe-
nje 75 letna Katarina Toma-
žin iz Gmajne.

V Leskovcu so pokopali 5.
dec. Terezijo Zupančič iz
Mrtvice. Dosegla je starost 56
let, ki je vzgojila svojih 6
otrok v pravem krščanskem
duhu. Prvo nedeljo v decem-
bru pa so pokopali Marijo
Polc, gostilničarjevo ženo. Pokojnica je bila verna slo-
venska žena.

V St. Jerneju pa je zapustil
ta svet po kratki in mučni
bolezni gostilničar in posest-
nik Franc Strojina.

8. dec. na praznik brezmad.
Spočetja M. D. je dobila žup-
na cerkev v St. Petru pri No-
vem mestu prelep dar, novo
dragoceno monštranco, kate-
ror je poklonil cerkvi monsi-
nor dr. Hudal Alojzij, bivši
profesor na bogoslovni fakul-
teti v Gradcu, sedaj naslovni
škof elanski in rektor zavoda
"Anima" v Rimu. To je
storil v spomin na svojega
očeta, ki je bil Šentpeterčan,
in bil rojen pred 90 leti v St.
Petru, kjer ima še zdaj so-
rodniške. Njegov oče je odšel
v svoji mladosti kot čevljar-
ski pomočnik po svetu in se
je v Gradcu oženil in eden
njegovih otrok je zgoraj ime-
novan naslovni škof, ki je
poslal to monštranco v St.

Peter v spomin svoje 30 let-
nice mašniškega posvečenja.
Res velikodušen dar in pre-
lep spomin na tako visokega
gospoda!

19. dec. smo pokopali v St.
Lovrencu užitarja Alojzija
Omahena iz St. Vidske žup-
nije, očeta Mahove žene iz
Martinjevasi, kjer je zdaj
prebival ki je učakal lepo
starost čez 82 let.

V noči od 13.—14. dec. so
neznani tatovi vlomili in krali
v treh krajih v St. Jerneju in
sicer: V župnišču v pisarni,
kamor so prišli skozi okno
glavnega vhoda, kjer so raz-
trgali močno mrežo, pokvarili
okvir in razbili 2 šipi. Nato
so odprli pisalno mizo in ar-
hivno omaro, pa nikjer nič
vzeli. — Vlomili so tudi v cer-
kev skozi srednja vrata in so
eno krilo vrat spodaj popol-
noma razbili in tako prišli v
cerkev. V njej so odprli pušič-
co pri sv. Antonu, kjer so
dobili morda kake 4 din. de-
narja, vse drugo v cerkvi pa
so pustili pri miru. — Vlomil
si so pa tudi še pri čevljarju
Bajcu v trgovino, kjer so po-
krali nekaj izdelanih čevljev
in mnogo usnja v vrednosti
okoli 16.000 din. Tatov je bi-
lo gotovo več skupaj.

7. dec. se je ločil iz tega
sveta v St. Jurju pri Litiji Ja-
kob Smrekar "Hribski Jaka",
ki je bolehal na hudi naduhi.
V Gradcu pri Litiji pa 4. dec.
Franc Tauber v visoki staro-
sti 85 let.

Na Raki pa je zapustil
solzno dolino v najlepših letih
svojega življenja Gorenjčev
Martine, na Planini pa Janez
Sivec.

V St. Petru pri Novem me-
stu je umrla koncem nov.
prejšnjega leta 68 letna Fran-
čiška Brule iz Lutrskega sela.

V Zagrebu pa je umrla 34
letna č. sestra Leonisa, prej
Franciška Blažič iz Mačkova-
ca. Na Lešnici pa je zapustil
ta svet 6. dec. Jože Rifelj,
brat posestnika Antona. V St.
Petru pa 73 letna Jožefa Ra-
taj, posestnica in mati ban-
skega svetnika g. Franca Ra-
taja.

V Višnji gori in sicer v Ve-
liki Loki je umrl v visoki sta-
rosti 87 let Franc Mohorič.

V St. Jerneju so zapeli zvo-
novi 15. dec. slovo 85 letne-
mu Globavčevemu Jožetu iz
vasi Šmarje, ko je odšel v
večnost. Bil je dolgoleten
ključar cerkvice v Šmarju.

Ivan Šašelj

Nov grob v Ohio

Youngstown, O. — Za sr-
no hibo je tukaj preminul ro-
jak John Panigac, v starosti
64 let. Pokojni je bil rojen
na Viču v Ljubljani. Zapušča
ženo, dva sinova in tri pa-
storka.

OBVESTILO ČITATELJEM POVESTI!

Ker so nekateri čitatelji našega lista že ponovno in
ponovno izrazili željo, da bi radi še enkrat čitali Jurčiče-
vega "Desetega brata", smo sklenili, da tej želji ustreže-
mo. Jurčičeve povesti in romani so res priljubljeni, ker
so pač slovenski in zajeti iz življenja naroda. Zato bomo
v petkovi številki začeli priobčevati znani Jurčičev roman
"Deseti brat", kar naj naročniki vzamejo na znanje.

DOŽIVLJAJI SLOVENCA NA FINSKEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

veliko videl in doživel. To
mu je zapisano tudi v glo-
bokih črtah obraza in na ro-
kah, ki kažejo sledove težke-
ga dela. Življenje mu ni pri-
znanalo. Rojen v Prevaljah,
pristojen v občino Topoljšico,
je s štirimi leti izgubil ma-
ter, drugih sorodnikov ni imel
ter je bil posled navezan le na
sebe. Izučil se je za me-
hanika v Dunajskem Novem
mestu v avtomobilski tovarni
Daimler. Od tam je moral k
vojakom, kjer ga je leta 1914
zatekla vojna. Odrinil je v
Galicijo, prišel v rusko ujet-
ništvo ter bil odpeljan v Sibi-
rijo, kjer je doživel leta 1917
revolucijo. Zbežal je na Ki-
tajske, se ustavil najprej v
Harbinu, potem v Pekingu,
Tientsinu. Povsod so mu pri-
šle njegove mehaničarske
spretnosti v dobro. Lahko je
dobil delo in službo. Potem
je šel v Hankov, kjer se je
postavil na lastne noge. Osnov-
al si je cvetoče podjetje z
avtoizvoščki, imel je že štiri
svoje avtomobile, ko ga je za-
dela nesrečna usoda. Na Ki-
tajske je izbruhnila držav-
ljanska vojna, kantonska ar-
mada pod poveljstvom gene-
rala Čangkajske je zasedla
Hankov ter izgnala vse belo-
kožce. Orešniku so zaplenili
njegove avtomobile in zbežal
je v Šanghaj, kjer pa mu je
bilo Kitajsko že dovolj ter
se je leta 1927 napotil v do-
movino. Za 250 dolarjev si je
kupil vozni listek do Marseja,
odkoder je preko Italije pri-
spel v Ljubljano. Tu je našel
čisto druge razmere, kakor
jih je pričakoval. Brezpovel-
nost velika, dela pa malo, in
tako je zastoj iskal primer-
no službo. Napotil se je v Za-
greb in Belgrad, pa tudi tam
je doživel isto. Šel je naprej
v Skopje. Zopet ga je zani-
kalo življenje na Kitajskem,
kjer je podjetnemu človeku
vedno cvetel zaslužek. Iz
Skoplja je nameraval najprej
v Grčijo, tam pa bi se že na-
šla prilika, da pride v Port
Said in na kaksno ladjo, ki bi
ga zapeljala na Kitajsko. V
Skoplju je stradal brez de-
narja ter ga je dobila v roke
policija, ki ga je po odgonu
poslala domov.

Na okrajnem glavarstvu v
Slovenem Gradcu so mu ra-
devolje dali zastoj potni list,
da gre v tujino. Peš se je na-
potil proti severu. Čez Mari-
bor v Gradec, pa na Dunaj,
v Prago, Moravsko Ostravo,
v Dresden, od tam na Poljsko
in čez Poznanj v Danzig. Šele
tam je dobil zopet delo, in
sicer na trgovski ladji. Plul je
z ladjo v Afriko, kjer se je
misлил ustaviti. Delovne prili-

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Farna statistika sv. Štefana
Chicago, Ill. — V župniji
sv. Štefana je zaznamovati
za lansko leto lep uspeh v go-
spodarskem oziru. Dohodki
župnije so znašali v lanskem
letu \$20,328.46. Na dolg je
župnija odplačala \$3,500.00.
— Krstov je bilo tekom lan-
skega leta 58; porok 35; po-
grebov 28. Župnijo sedaj vo-
di č. g. p. Edward Gabrenja,
kot župnik in č. g. p. Leonard
Bogolin, kot pomožni župnik.

Smrt rojakinje

Cleveland, O. — Po dolgi
in mučni bolezni je na svo-
jem domu preminula Terezi-
ja Zakrajšek, rojena Cimper-
man, v starosti 59 let. Doma
je bila iz fare Rob pri Vel.
Laščah. V Ameriko je prišla
pred 36 leti Zapuška soproga,
tri hčere, štiri sinove in dve
sestri, v starem kraju pa se-
stro in brata.

Mrs. Lenich v Chicagi

Chicago, Ill. Mrs. Mary Le-
nich, (preje Smoltz), glavna
nadzornica SZZ iz Eveletha,
Minn., nas je obiskala med
potjo v Joliet, kjer se bo ude-
ležila kot nadzornica SZZ
pregledovanja knjig in glav-
nega letnega zborovanja. —
Mrs. Lenich smo hvaležni za
priazen obisk!

Prometna nesreča

Cleveland, O. — Pretekli
torek je obiskal Cleveland
sneženi vihar, med katerim je
zlasti promet zelo trpel. Po-
ulične kare so imele veliko
zamudo, avtomobili pa skoro
niso videli poti. To je bilo
tudi vzrok raznim nesre-
čam. Med drugimi je bil od neke-
ga avtomobila do smrti pov-
ožen rojak John Ogrizek, ko
je ravno hitel čez cesto, da
bi šel na bus. Ogrizek je bil
star 53 let.

ke pa so bile tam slabe ter se
je vrnil nazaj v Hamburg.

Z drugo ladjo je potem do-
pel na sever, na Finsko. Še
vedno mu je bila Kitajsko kot
cilj pred očmi in na Finskem
je upal dobiti vizum od ru-
skega konzulata za potovanje
čez Sibirijo na vzhod. V Hel-
sinki se je podal na sovjetski
konzulat, kjer pa so mu
dejali, da jugoslovanskega
potnega lista ne priznajo. Te-
daj pokopal svoje sanje o
Kitajski ter sklenil, da se
ustavi na Finskem.

(Dalje jutri).

Oglaš v "Amer. Slovincu"
majo vsikdar uspeh!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in naj-
starejšo jugoslovansko Ra-
dio uro od 9. do 10. ure do-
poldne na WGES postaji,
1360 kilocycles.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(36)

(Metropolitan Newspaper Service)

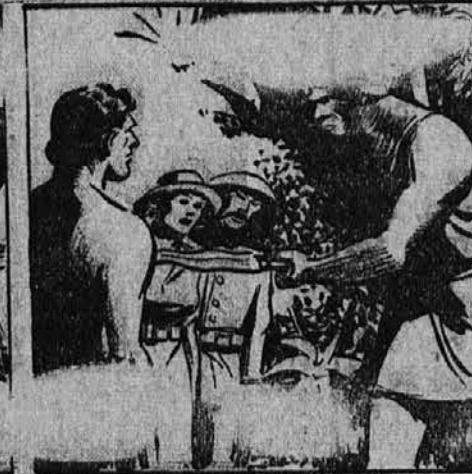
Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ta nenaden nastop teh čudnih ljudi,
je bil celo za Tarzana veliko presene-
čenje. O'Rourke je hotel naglo sesti
z ramena puško in jih nekaj postreliti,
toda se predno je to napravil, so bili
od teh neznanih vojakov, divjega
pogleda, že vsi obkoljeni. Tarzan je uvi-
del, da jih je veliko.

Ko so bili Tarzan in njegovi varo-
vanci enkrat obkoljeni, je eden, skoro
gotovo vojda, stopal grozeče proti
Tarzanu. Tarzan je tedaj videl, da je
ta tudi eden izmed rujavih velikanov,
toda nekoliko drugačen, kot so bili oni,
katere so srečali v zgornjem toku reke,
ne tako divjaški.

Tarzan je spoznal, da se nahajajo
sedaj v sila nevarnem položaju. Div-
jaški velikan je stopil pred Tarzana
z nastavljenim sulico, da je Janette za-
pila: "Oh, umoril bo Tarzana." Tedaj
se je velikan obrnil proti Janette in
rekel zamolklo, kot da neke bobni:
"Jaz — ne — ubiti — sedaj."

"Kaj, ta pa govori angleško!" se za-
čudi Major Burton. "Jaz Mungo. Mun-
go govori angleško!" je razlagal ve-
likan. Nato je dal svojim vojakom zna-
menje, da stopijo bliže. "Vi greste z
Mungo. Bote govoriti z Athea!" —
"In kdo za vraga je Athea?" vpraša
Perry. "To bote videli," reče velikan.

POZOR!

Pogled na številke poteg
imena. Ako ti je naravnost potekla
obnova jo ti pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

ČETRTA NEDELJA V JANUARJU

"Če me kdo ljubi, izpolnjeval bo besedo mojo, in oče moj ga bo ljubil in prišli bomo k njemu in nastanili se bomo pri njem (Jan. 14,23)".

Ako si v milosti božji, je duša tvoja živ tempelj troednega Boga. Ljubezen božja do nas je namreč krepka in odkritosrčna. Zato stori, da je Bog na poseben način v ljubljenu duši pričujoč. Enako delovala tudi tvoja ljubezen do Boga, ako je prava in odkritosrčna hrepenel boš, da bi bil na poseben način in drugače, kakor druge stvari pri Bogu. To boš skušal doseči s tem, da boš pogostoma na Boga mislil, v duhu z njim občeval in se veselil, kadar boš mogel pri njem biti. Kajti prava ljubezen ne more žiti veti brez onega, katerega ljubi; nikoli ni zadovoljna, ni ma miru, dolg čas ji je, šteje minute, dokler je od njega ločena. Kakor nevesta v visoki pesni, ga povsod išče, dokler ga ne najde.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Družba za obnovo poljedelstva v treh Benecijah

Pred 18 leti je bila ustanovljena "Družba za obnovo poljedelstva v treh Benecijah" (Ente di Rinascita Agraria per le Tre Venezie), ki si je zastavila nalogo obnoviti poljedelstvo v naših pokrajinah, katere je vojna najbolj prizadela. Iz poročila, ki ga je družba sedaj obelodanila o svojem poslovanju do konca leta 1938 posnemamo: 5830 hektarjev popolnoma neplodnega in 1770 ha deloma neplodnega močvirja, skupno tedaj 7600 ha močvirja je bilo izsušenega in urejenega za obdelovanje. Njeno delo za zložitve razkosanih zemljišč, za ureditev življenja zmožnih gospodarstev, za združitev malih, za obstoj nesposobnih posestev je bilo posvečeno zlasti goriški pokrajini. Tu je pokupila večino na dražbi 300 malih in razkosanih premoženj, skupno okrog 3200 ha zemlje in je iz teh zločila 106 kmetij, katere naj bi lahko preživljale družine, ki jih je na njih naselila. Od onih 300 kupljenih posestev je bila velika večina v slovenski lasti. Na povečane in združene kmetije so bile naseljene večina italijanske družine iz starih pokrajin. Po naših področjih vseh imamo zato tu pa tam po par doseljenih družin. Družba je nekaj let v tem pravcu prav živo in smotno delala, sedaj je pa začela popuščati, ker se ta nova gospodarstva večinoma težko vzdržujejo.

Dobrodošel izum istrskega kmeta

Odkar je izbruhnila v Evropi vojna, je z dobavo kolonialnega blaga povsod ne samo pri nas, bolj križi. To predvsem zaradi nevarnosti, ki so v zvezi s prevozom iz daljnih čezmorskih pokrajin. Tako je med drugim kaj hitro zmanjkalo tudi kave. Ker pa je to stvar, ki se je ljudje ne morejo kar tako odvaditi, so začeli ponekod brž iskati nadomestila. Tako poročajo iz Kanfanarja v Istri, da se je nekemu tamkajšnjemu kmetu posrečilo skuhati neke vrste umetno kavo iz zelišč, ki jih je nabral v domači okolici. Pravijo, da ima ta njegova nova pijača skoraj čisto enak

duh in okus kot prava kava. Hotel pa se je njen iznajditelj prepričati, če ni morda ta njegova nova pijača zdravju škodljiva. Zato jo je poslal v kemični laboratorij v Pulju, naj jo pregledajo. Tu so baje ugotovili, da ima ta nadomestek precej sličnega v sebi kot prava kava in da tudi ni prav nič škodljiv. In vsak način je takšna iznajdba v tej težkih vojnih časih, ko si ne moremo in tudi ne smemo privoščiti vsega, kar bi si želeli, zelo dobrodošla. Sicer do zdaj na splošno ljudje še ne verjamejo preveč v to novo iznajdbo. Tisti, ki verjamejo, pa se boje, da morda takšne čudovite rastline rastejo samo v okolici Kanfanarja. Na splošno pa si gotovo vsi žele, da bi raje prenehala vojna in da bi bilo spet vsega dovolj, kakor je bilo v prejšnjih dobrih časih.

Zaradi pobiranja vojnega materiala

Marko Skarabot iz Ozeljana je bil v juliju 1938 obsojen zaradi pobiranja vojnega materiala na 20 dni strogega zapora, 300 lir kazni in 200 lir odškodnine. Pritožil se je. Po skoro poldrugem letu je bila nedavno pred prizivnim sodiščem druga razprava. Tribunal je potrdil prvo obsojbo, vendar jo je spremenil v pogojno. Zaradi enakega prestopka so bili istega dne od pretorja (okrajnega sodnika) obsojeni Orest Kavs, Božo Visintin in Bruno Sfilogoj. Odmerjena jim je bila slična kazen kot Skarabotu. Prizivno sodišče je sedaj trojko opustilo. Večje smo jo imel Josip Leban iz Ozeljana. Njegova obsodba je izvirala iz enakega prestopka kot pri zgornjih in je bila tudi enako odmerjena, na Lebanovo žalost jo je pa prizivni sodni dvor v vsem obsegu potrdil.

Za vse ni nikoli slabo

Tudi pri raškem premogovniku v Istri se dobro zavedajo težkih časov drugod v Evropi. Menda se nikdar ni bilo toliko povpraševanja po tamkajšnjem premogu kot ravno v teh časih. Potreba po premogu pa se je pokazala še prav posebno zdaj, ko se ladje skoraj ne morejo več preskrbeti z angleškim pre-

mogom. Zato ni prav nič čudno, če so se začele vedno pogostejše ustavljati v istrskih pristaniščih grške in tudi jugoslovanske trgovske ladje z namenom, da tam nalože za svoje potrebe istrski premog. Predvsem so to tiste ladje, ki opravljajo plovbo bolj ob obali na Jadranskem in Egejskem ter v vzhodnih morjih. S tem vprašanjem se bavijo tudi italijanski časopisi in mu posvečajo precejšnjo pozornost. Pričakujejo celo, da se bodo jugoslovanske in grške ladje v bodoče še pogostejše ustavljale ob istrski obali, če bodo razmere ostale iste kot do zdaj, in da bodo kaj pridno kupovale istrski premog. Torej je tudi v tem oziru sedanja vojna Italiji le v korist. Toliko v korist, da italijanski časopis v gotovih ozirih skoraj ne skriva želje, da se razmere v Evropi ne bi prehitro zboljšale.

Ladjedelnica v Tržiču dela s polno paro

Tržič ob morju. Naše sloveče ladjedelnice delajo s polno paro. Sedaj je v njih zaposlenih okoli 7000 delavcev, zato se je brezposelnost v Furlaniji zelo zmanjšala. Delavske plače so razmeroma dobre; srednja mezda znaša okoli 3 lire na uro pri 48 urnem tedniku, tako da srednji delavec zasluži mesečno okoli 600 lir. Specializirani delavci pa dosežejo 40—50 lir dnevno. V tej smeri se odpirajo mlademu rodu zaradi rasti italijanske industrije nove možnosti za obstoj. Pri navstavitvi imajo prednost delavci, ki dokažejo, da bivajo vsaj že 6 mesecev v občini Tržič, potem pa delavci iz tržaške pokrajine. Nekatere vasi, ki so oddaljene od Tržiča komaj uro hoda, a spadajo pod goriško deželo, si zelo želijo zaposlenja v tržaških ladjedelnicah, kajti ti kraški kraji so zelo revni. Zvedeli smo, da se sindikalna oblastva v Goriči trudijo, da bi ta zapora padla, kar bi bilo mnogim pasivnim krajem na Krasu v veliko pomoč.

KRATEKE NOVICE

Duhovniške vesti. G. Jožef Vodopivec, dekan tolminski, je bil od sv. očeta znova imenovan za tajnega komornika z naslovom monsignor. Enako odlikovanje sta znova dobila G. Ernest Galupin, župnik v Romansu, in G. Fr. Balaben, dekan v Krmini.

Komen. Na domačem domu v podmelski fari je umrla po daljši bolezni mati našega dekana G. Kosa. — V starosti 54 let nas je za vedno zapustila gospa Antonija Caharija, gostilničarka. Bila je zelo dobra žena in vzorna gospodinja. Pogreba se je udeležila številna množica; prihiti so tudi znanci in prijatelji iz sosednjih vasi. Cerkveni zbor ji je zapel v cerkvi in na grobu pretresljive žalostinke. Ime li smo popisovanje koruznega pridelka; v nekaterih vaseh je popis izpadel obupno — niti 500 kg koruze niso pridelali. — Vinska letina je bila tudi pri nas zelo, zelo skromna. Belo vino prodajamo sedaj po 1,40 lire, teran pa še ni v kupitji.

Pri sekanju v gozdu se je ponesrečil. Mladenec Ivan Kavčič iz Čekovnika št. 18 pri Idriji, po domače na Brinovu, je šel s par tovariši sekati dreve v gozd. Nesreča je hotela, da ga je zajelo težko drevo, ga podrlo in hudo poškodovalo. Prepeljali so ga v idrijsko bolnišnico, kjer pa je po par dneh podlegel. Pokopali so ga v Idriji ob številni udeležbi.

Državna knjižnica v Goriči je praznovala pred kratkim svojo 20. letnico. Sedanja "Državna knjižnica" je nek-

PARNI GAJZER SREDI MESTA

V finančnem delu mesta v New Yorku je pred kratkim počila pod zemljo vodna cev. Mrzla voda je dosegla podzemski parni kanal in posledice kaže gornja slika, namreč, da se je dvignil v zrak parni steber, podoben gajzerjem v Yellowstone parku.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Obsojen strelec na ljudi

Pred malim kazenskim senatom v Mariboru je bil obsojen na štiri mesece strogega zapora, pogojno za tri leta 50 letni nakupovalec kož Franc Lesjak iz Visol pri Slovenski Bistrici. Omenjeni je naznanil Matevža Vrhovnika, da nakupuje kože divjačine brez obrtnega dovoljenja, zato je prišel Vrhovnik v spremstvu svojega brata k Lesjaku, ki ju je nazadnje odgnal iz hiše, streljal za njima in Matevža zadel.

Zasačena

Nekega večera je policijski stražnik v Mariboru pri novi stavbi zdravnik Dr. Sedeja zalotil na ulici dva moška, ki sta vlamljala v kletne prostore. Oba je prijel in izkazalo se je, da sta to brata 38 letni Stefan ter 27 letni Ivan Kilmovč iz Vodic na Kranjskem. Oba sta bila že poprej kaznovana zaradi vloma.

Na obisk je prišel

V Marenbergu se je nahajal na obisku 23 letni Franc Golčman, ki je zaposlen v Mariboru kot tkalec. Domači fantje so njegov obisk nekam krivo gledali. V vinjenem stanju so ga napadli in ga tako izdelali, da je obelžal nezavesten. Zdravniki v bolnici so ugotovili na njem zelo resne poškodbe.

Jubilej društva

Na Frankolovem pri Celju je tamošnje KPD pred kratkim proslavilo dvajsetletnico pevskega društva.

Nesrečen padec

Z motornega kolesa je padel in se hudo poškodoval gostilničar Vinko Govekar iz Lukovice ter so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

"Trojčki"

Tri telčke je vrgla krava kmeta Petra Sunjeviča v Majskih Poljanah v bližini Gline. Vsi trije telčki so nor-

danja slovita goriška "Licehalna knjižnica." Tudi profesor ima še stare v poslopju nekdanje stare goriške gimnazije.

Prosek pri Trstu: Umrl je naš mesar g. Ivan Puntar, star komaj 55 let. Velicestni pogreb je izpričal, kako je bil možati pokojnik obče spoštovan.

malno razviti in zdravi. Ne navadni dogodek je zbudil v vsej okolici živahno zanimanje. Od blizu in daleč hodijo kmetje in si ogledujejo te kravje trojčke.

Lepa starost

Meseca decembra lanskega leta je v Ljubljani dopolnil 85 leto življenja Ivan Lokar, nadučitelj v pokoju, ki je kljub starosti, še vedno vedrega duha. Svojo učiteljsko kariero je pričel v Starem trgu ob Kolpi v Beli Krajini, potem je služboval v Crnomlju in Dobljah pri Crnomlju, odkoder je prišel med svetovno vojno v Hrúsko pri Ljubljani za nadučitelja.

Prepovedano društvo na Hrvaškem

Po odloku banske uprave v Zagrebu je bilo nedavno prepovedano nadaljno delovanje hrvaškega društva "Domobran." Domobran je organizacija bivših hrvaških skavtov, ki so svoje ime spremenili v ime "Domobran." Bivša skavtska zveza je namreč na Hrvaškem prišla popolnoma pod frankovski vpliv in je pod tem vplivom spremenila tudi svoje ime.

Snežni viharji

Kakor poročajo iz Splita, v Dalmaciji, so meseca decembra 1939 divjali na Mosorju in Biokovu, kakor tudi okrog Brača, silni snežni viharji.

DENARNE POŠILJATVE

se v Jugoslaviji in Italiji doslej še redno dostavljajo prejemnikom. So pa tu in tam mogoče kake zamude radi počasnejših zvez preko morja radi vojne v Evropi. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.60.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za \$ 3.05.....	50 Lir
Za \$ 5.90.....	100 Lir
Za \$ 11.50.....	200 Lir
Za \$ 17.00.....	300 Lir
Za \$ 28.00.....	500 Lir
Za \$ 55.00.....	1000 Lir
Za \$ 108.00.....	2000 Lir

Vse pošiljave naslovite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

NE BO TI V ŠKODO - ČE ZVEŠ!

PREROJENA PORTUGALSKA

(Konec)

Ta izredni in obenem preprost človek je znal na vse tako vplivati, da nihče še mignil ni. Izdal je proglas, v katerem pravi: V naših načelih je odločna volja končno že enkrat urediti narodno gospodarstvo. Pri tej težki nalogi mi je potrebna pomoč in zaupanje vsega naroda. Naj govorijo, naj imajo pomisleke, samo da me poslušajo. Jaz vem, kaj hočem in kam grem. Koliko žrtev, koliko slepe udanosti in koliko moralne ter fizične volje je bilo treba doprinesti! Toda narod je to uvidel in razumel, stisnil je zobe, molčal in delal ter bil vesel in poln upanja, da se je le našel človek, ki bo vendar enkrat nekaj pametnega in koristnega storil za obči blagor.

S svojim pametnim in smotnim delom je iz majhne Portugalske ustvaril v sedmih letih veliko Portugalsko. Ze v nekaj mesecih se mu je posrečilo izboljšati finance in kmalu je Portugalska v vedno primanjkljaj izkazujejočem trgovstvu prišla do ravnovesja. Dohodki so rasli in vso deželo je prevzelo novo, poživljajoče življenje. Red in zaupanje sta se zopet vrnila in jima je bilo odmerjeno mesto, ki jima gre. Salazar pa se ni zadovoljil samo s finančno obnovo. Preuredil je vse gospodarsko življenje, zgradil celo vrst novih cest, povečal železniško omrežje, zgradil nova pristanišča in raztegnil telefonsko omrežje. Ko človek obišče to državo danes in jo primerja s prejšnjo, se ne more načuditi razliki. Medtem ko prej nisi nikjer opazil kakih javnih del, vidiš sedaj s kakšno verno se povsod dela. Po deželi opaziš, kako se izvršujejo velika javna dela, osuševanja in namakanja, gradnja novih cest, skratka velika delavnost, s katero so se vrgli Portugalski na delo pod vodstvom "sladkega diktatorja" pušča povsod vidne sadove! Salazar je poskrbel tudi za vojno mornarico in je dal zgraditi precej novih in najmodernejše opremljenih enot. Razumljivo je, da en sam človek v sedmih letih ni mogel storiti toliko, kolikor so zavozili v tridesetih letih.

Toda kar je naredil, je naredil dobro in tudi takoj plačal, kar priča naslednji dogodek: Ko so nedavno Angleži prodali Portugalcem novo vojno ladjo, je državni uradnik, ki je ladjo prevzel, takoj v pristanišču podpisal ček. Skrivnost vsega Salazarjevega dela je prav za prav zelo preprosta: vsi državni izdatki so skrbno izenačeni in Salazar je nad njimi vodil najtostnejšo kontrolo; stroške za razne "volivne golaže" in druge nepo-

trebne izdatke je ukinil. Raznim narodnim voditeljem je onemogočil, da bi si polnili žepe, ampak morajo nesebično služiti svoji domovini in svojemu narodu. Pa bi pa sam ne bil "kamen spodtike" je sam dal zgled, kako se nesebično služi domovini. Njegovo zasebno življenje je zelo skromno, tako kakor pa je bilo tedaj, ko je bil še profesor. Njegova mesečna plača znaša 3.500 eskudov, to je okrog \$100 našega denarja in danes ima še manj, kakor pa je imel takrat, ko je bil profesor. O njem kroži tudi naslednja zgodba: Nekoč je padel po stopnicah in si zlomil nogo. To se je zgodilo, ko je šel v zbornico, torej v službi. Parlament mu je hotel odobriti svoto za zdravljenje. Toda on je to odklonil in prodal nekaj zemlje, da je poravnal zdravniške stroške.

Njegovo delo pa ni bogato samo glede ureditve in vodenja države, ampak je napisal tudi nešteto razprav, političnih in gospodarskih. O njegovem delu je izšla brošura, v kateri je na vsaki strani polno njegovih globokih misli in načel. Tako pravi, da revolucija v svoji stvarnosti ne sme biti samo globoka, ampak tudi v poteku pametna in je apeliral v tem smislu na iskrenost in resnost naroda. Njemu torej revolucija ni način medsebojnega obračunavanja in splošnega uničenja, kakor pa so bile vse portugalske revolucije. Resnost je najprej skladnost občutkov z idejami in skladnost dejanj z načeli, pravi neke drugje. V javnem kakor v zasebnem življenju pomanjkanje resnosti utruja in vodi v malodušje. O stroju, kot nadomestku človeške delovne sile je rekel takole: Portugalska ni dežela velike industrije in na srečo ne pozna tega vprašanja. V mnogih primerih sem bil sam proti uvedbi strojev. Zakaj bi opuščali telesno delo in ga nadostovali s športom. Gospodarski uspeh ni vse in človeški interesi so si čisto v nasprotju s strojem.

O brezposelnih je rekel, da jih skoraj ni in da od kar so zatrli vagabundstvo, je država uredila to vprašanje. Neprimerno je delavcu dajati podporo, ne da bi ta kaj zato naredil. Država uporablja brezposelne pri javnih delih.

Portugalska država ni teokracija (bogovladna), toda sloni na krščanskih načelih in jih tudi izjavja v dejanju.

Ni torej čudno, če si je Portugalska izbrala za voditelja moža, idealnega in poštenega. Sedem let je že minilo in vsak dan vozi vlak v Coimbra, on pa se še ni odpeljal. Ogromno je njegovo delo in Portugalska ima v njem svojega cesarja Avgusta.

300 SVETIH MAŠ LETNO

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Člana rina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

Družba sv. Petra KLAVERJA

za afriške misijone,
3624 W. Pine Boulevard, Dept. L, St. Louis, Mo.

MICHAEL TRINKO & SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

(Pleskarji in popraviljači ometa in sten)

2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Telefon Canal 1990

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če oaste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovencem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 5309

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

Ukrajina joče

ALEKSIJ
PELIPENKO

V tem hipu pa začuje iz gozda močan pok.

"Kaj je to?" je vzkliknila Dunja in skočila iz naročja. "Zdi se mi, kot da bi vojaki oddali salvo."

Potepov pa jo je pomiril in jo potegnili k sebi.

"Salva? Neumnost! Najbrže je kdo po nesreči ustrelil in v gozdu močno odmeva ter se zato tako močno sliši. Upajmo, da ta strel ni Komarja prestrašil."

"Ali ne bi šla tja in si ogledala, kaj je na stvari?" je Dunja vprašala. "Le da nam Komar ne uide!"

Potepov se je zasmejal in ji pobožal roko.

"Brez skrbi, golobičica, stavim, da boš imela živega Komarja v svojih rokah."

Sedla mu je zopet na kolena. Okoli njiju je bilo vse tiho, le konji so hrzali.

"Slišim, da se nekdo plazi skozi grmovje, je dejala Dunja. "Sedaj ga vidim. Petrov je."

Petrov je prihajal bliže, pomahal je in zaklical: "Vse je v redu, tovarišica, pridite, prosim, in pogledajte."

"In Komar?" je Dunja urno pristavila.

"Tu je. Takoj ga boste videli."

Vsi trije so gazili po snegu. Ko so hodili že nekaj časa po gozdu, je rekel Petrov: "Se nekaj korakov mimo onih pečn, pa boste zagledali svoje ljudi."

Veselo razburjena je zagrabila Potepova za roko in stekla. Sredi gozda se je nenadoma pokazala jasa. Dunja in Potepov sta stopila na plano. Dunja je ostrmela.

Kar je pred seboj videla, je bilo grozno. Na hrastih so v isti višini in v eni vrsti viseli njeni konjeniki. Obeseni so bili vsak na svojem hrastu ter se sem in tja gugali. Dunja je zakričala, pogledala Potepova in se mu hotela lžrgati.

"Počasi, golobičica, ne tako hitro! Še Komarja ti moram pokazati."

"Kje je Komar?" je jecljala.

"Držiš ga," se je Potepov nasmehnil. Ne glej vendar tako. Jaz sem Komar."

Tedaj je Dunja drugič zakričala. V hipu ji je postalo vse očito. Grozovito je bila prevarana. Ni ujela Komarja ona, temveč njo samo je Komar ujel.

"No, kako se vam dopade tovariš Komar?" je vprašal tako zvani Petrov, ki ni bil nihče drugi kot Pampuška. "Menda ne preveč slabo, ker ga včeraj ponoči sploh stran niste pustili. Pogledajte, tovarišica, svoje junaške Tunguze!"

Dunja ga je divje pogledala in še enkrat poskušala, da bi si roko oprostila. Toda Komar jo je držal trdno kot v kleščah. Skripala je z zobmi in mu pljuvala v obraz. Potem je jokala kot majhno dete. "Spustite me," je prosila, "ženska sem."

"A seveda," je odvrnil Komar, "ti si ženska! In koliko ljudi si ti, žena, mučila do smrti? Kaj bi ti, žena, storila z menoj, če bi me dobila v pest? Kaj me nisi hotela pretepati z bičem, da bi od mene cunje letele, in me potem poslala v Moskvo v klet smrti? Sedaj jokaš, ali pa si imela usmiljenje z onimi, ki so pred teboj jokali? Kmetom, ki so itak na tem, da umrejo od gladi, si hotela naložiti še kontribucijo? Ne, ti nisi žena, temveč prav navadna zverina. Ti nisi človek, temveč žival, katere moramo rešiti človeštvo. In to bomo

sedaj storili. — Pogledaj tja proti hrastom, kjer vise tvoji ljudje. Pampuška jih je z mojimi zvestimi tovariši postrelil in obesil. Salvo si slišala. Bila je dobro merjena salva. Če tja dobro pogledaš, boš zapazila, da je v vrsti tvojih Tunguzov še en prazen prostor in tam boš ti visela."

Komar je poklical še nekoliko svojih ljudi, ki so ležali na jasi. Pograbili so Dunjo, ki je obupno kričala.

"Strahopetna si tudi. Slecite jo in jo oblecite v žensko obleko, ki smo jo s seboj prinesli. Naj se razločno vidi, da imajo Rusi med seboj tudi ženske, ki so še večji krvosesi kot moški!"

Čez nekaj dni je dobil gubernijski komisar v Vinici pismo s priloženo fotografijo. Komisar je bral:

"S tem pismom prejmete sliko slavne in junaške čekistinje Dunje z vsemi njenimi pomagači. Prosim vas, tovariš komisar, da bi priloženo sliko poslali čekini centrali v Moskvo in ji sporočili, da je čekistinja Dunja zvesto izpolnila svojo proletarsko prisego. Prisegla je, da me bo prišla z lastnimi rokami. To je storila. Ni me le prišla, temveč me je držala z rokami in nogami.

Vorona dubina, 15. decembra 1922.

Štefan Komar."

Hrabri Pampuška

Zima je minila in prišla je pomlad. Pjavila se je v svoji polni lepoti. Polja in travnike je pokrila z zelenim pregrinjalom in okoli vasi so cveteli sadovnjaki. Sleherno, tudi najmanjše bitje je zaživelo novo življenje. Brezskrbno so hrošči in muhe brenčali od cvetlice do cvetlice, od lista do lista. Ptici so s sladkim petjem polnili ozračje. Vse je bilo pomlajeno, vse je bilo lepo, vse se je veselilo življenja.

Nekoč spomladi je Štefan Komar sedel v Vranjem gozdu na hrastovem panju. Bilo je pred sončnim vzhodom.

Štefan Komar je zvedel hude vesti. Pravkar je bila pri njem neka volovodivška deklica, ki mu je prinesla živeža. Pri-povedovala mu je, da so vse vasi okoli Vranjega gozda polne rdečega vojaštva, ki na tihem straži sleherno hišo. Kogar srečajo brez posebne legitimacije zunaj vasi, ga primejo in sodijo zaradi podpiranja Komarja.

Dekle mu je prineslo tudi lepak, ki ga je odtrgala raz cerkvenih vrat. Pisano je bilo, da sta Štefan Komar in njegov namestnik Pampuška postavljena izven zakona in sleherni, ki ju kjer koli sreča, ju sme ubiti. Na obe glavi je bila razpisana visoka nagrada. Sama je prišla težko mimo rdečih straž in mu prinesla živeža. S solzami v očeh ga je prosila, naj zbeži, ker je rdeča četa na pohodu, da ga ujame.

"Prijeti te bodo, Štefan, in te potem odpeljali ter umorili in vsa volovodivška dekleta bodo zelo žalostna."

"Neumnost! Pojdi mirno domov, golobičica. Štefana Komarja ne bodo tako lahko ujeli."

Dekle je odšlo, Komar pa je bil zelo žalosten.

(Dalje prih.)

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Delo za obnovo ceste v Humberskih ridah je končano. Cesta je tako preurejena, da skoro ne bo več čutili hudega klanca. Spomladi bo cesta asfaltirana. Izginili so tudi tisti hudi ovinki med Humberkom in Zihpoljmi.

V Svecah v Rožu so spre-menili k zadnjemu počitku upokojenega cestarja Tomeja Fanturja. Rajni je bil zelo marljiv, veren in svojemu narodu zvest. V Logavesi je umrla posestnica Terezija Krenos, ki je dolgo trpela na živčni boleznii in si iskala zdravja v Celovcu in Gradcu. — Logavešan Andrej Kuster-nik se je poročil z bivšo dol-goletno cerkveno pevko Loj-zo Anderwald, Foltej Schwa-ger pa z Ano Kabl.

V Breški vasi v Podjuni je umrla dvajsetletna Čikova Tina. Čikova družina je s smrtjo pridne hčere hudo prizadeta, ker je bila Tina ma-terična močna opora. — Jaka Čajčan, p. d. Šotorjev v Breški vasi, se je poročil z gđ. Justino Krofovo v Ponikvi. Nevesta je bila v službi v znani Šercerjevi gostilni.

V Železni Kapli so 10. dec. ob veliki udeležbi pokopali 63 letno Vrbnikovo mater Ano Piskernik iz Lobnika. Rajnica je kot vzorna mati podarila osmim otrokom živ-ljenje, od katerih je eden

umrl, vse druga pa je spravi-la do boljšega kruha. Eden njenih sinov je bančni po-da-rnatelj v Kranju, hčerka Angela je doktorica in profe-sorica v Ljubljani, druga hčer-ka pa je učiteljica na Rudi.

Železniška nesreča

Na postaji v Ilirski Bistrici je nedavno prišlo do nesreče. Motorni vlak, ki je privozil iz Trsta in v katerem je bilo precej potnikov, je zavozil pri Il. bistriški postaji na stranski tir, kjer je stal to-vorni vlak. Strojevodja je še nekaj trenutkov pred nesre-čo zagledal tovrni vlak in pri-jel za zavore. Posrečilo se mu je v znatni meri omiliti udarec, ki bi bil drugače strašen. Vendar je bil sunek zelo močan in vsi potniki so popadli s sedežev. Na kraj nesreče so takoj prišli kara-binerji in drugi, ki so pričeli z reševanjem ponesrečenec. Večina potnikov je odnesla samo lažje rane, le štirje so težko ranjeni. Škoda na že-lezniških objektih ni velika, kakor pravijo, in tudi pro-met ni bil zaradi tega oviran, le vlak je imel nekaj zamu-de. Tudi inozemske agencije so objavile vest o tej nesreči ter pridodale, da je bilo ne-kaj smrtnih žrtev o katerih italijanska poročila molčijo.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katero ima v zalogi naša knjigarna:

AGITATOR, spisal Janko Ker-snik. Zanimiv roman o mla-dem inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana	80c	DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva po-vest	60c
BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knji-ga je trdovezana	60c	ENA BOŽJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz živ-ljenja, ki kaže, kaj premore do-bra volja	\$1.00
BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. sto-letja. Brošura z 96 strani	45c	FABIJOLA, po kardinalu Weise-manu. Brošura 222 strani. In-teresantra zgodovinska povest, zelo priporočljiva	45c
BURKEŽ GOSPODA VITER-GA, zanimiva knjiga, spisal To-ne Cemažar. Brošura z 142 strani	50c	FINZGARJEVI ZBRANI SPI-SI, VII. zvezek, broširan in vse-buje 272 strani. Vro. zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finzgarjevega pere-sa	\$1.50
CIGANKA — Zelo zanimiva po-vest iz domačih slovenskih hri-bov. Vsebuje 160 strani	55c	FURIJ, novela iz življenja mla-deniča, ki vas popelje v zani-mive slučaje. Trdovezana knji-ga 100 strani	75c
CIRKUŠKI OTROK, spis. Brac-kef. 228 broširana knjiga. Zani-miva povest iz življenja	75c	GLADIATORJI, zgodovinski ro-man v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rim-skih časov in tedanje dobe. Pr-vi in drugi del skupaj	\$1.50
ČETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napete-ga značaja. Trdovezana s 193 stranmi	75c	GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 stra-ni. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita	50c
ČRTEŽI, — Spisal Fran Ks. Meško. Črtice: 'Njiva', 'Crna smrt' in 'Slovenske gorice' so po-sebno zanimive. Knjiga vsebuje 160 strani	55c	GORNJE MESTO, zanimiva po-vest iz Zagrebškega življenja. ba. Brošura z 317 strani	\$1.50
DENAR, spisal Iver - Kolenc. Vro. zanimiv roman, 200 strani, broširan, samo	50c	GOZDARJEV SIN. X. zvezek ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finzgar. Zani-miva povest iz slovenskega živ-ljenja	35c
DESET DETEKTIVSKIH ZGODB, zelo zanimivo za vsa-kega. Broširana knjiga, 210 strani, stane	50c	GLAD, 53. zvezek Splošne knji-žnja, ki slika socialne razme-nice. Povest iz švedskega živ-ljenja	60c
DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI, spisal J. Grčar, 236 strani. Zelo zanimiva povest iz časov sve-tovné vojne	\$1.25	GROFOV JAGER, povest iz do-mačih hribov, 208 strani, broši-rana	60c
DOM. — Roman iz šlezjskih hri-bov. Spisal Pavel Keller. Je to zelo interesanten ljudski roman. Vsebuje 210 strani in stane	75c	GUISEPPE GARIBALDI IN GOSPODAR NOČI, 4 zvezke obširen napet roman, skupaj 1092 str., 4 broširani zvezki	\$2.00
DRAGARJEVINA, spisal Kolenc Franjo, 232 strani, zelo intere-santra ljudska povest, Brošira-na, samo	45c	GUISEPPE MUSOLINO, ali KRVNO MASČEVANJE, dolg napet roman, v osmih zvezkih, skupaj 2654 strani, vseh osem zvezkov	\$5.50
DUHOVNIK S KRVAVO HA-LJO. — Resnična irska zgodba. Spisal R. De Nevery. Prestavil in priredil Fr. Kolenc	50c	GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgo-dba. Brošura z 317 strani	\$1.50
DUŠICA, spisala B. Orczy. Ro-man v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Pr-va knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Ce-la povest vsebuje nad 1100 stra-ni. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije de-li skupaj	\$3.00	HUBERT. — Interesanten roman iz gozdov. Spisal Pavel Keller. Poslovenil dr. Ivan Dornik. Vse-buje 272 strani	85c
		HABAKUK, zanimiva Remichlo-va povest, 126 strani, broširana	40c

Naročnikom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakmah. Knjige pošljamo poš-tnine prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Sam Hitler se ni mogel do-ti zaničljivo izraziti pred kratkim o Poljakih in njih kulturi, dasi so morali Polja-ki odbijati skozi stoletja mon-golske horde, dočim so si Nemci lahko mirno prisvajali duševne proizvode grške in rimske civilizacije. Ampak iz Krakova pa so le šarenili ol-tar, ki je svoje vrste največ-ja umetnost v Evropi in ga postavili v muzej v Berlinu. Panevropa??

Znani Kerensky, po narod-nosti Jud, ki je strmoglavil carizem, pa je bil sam po kratki dobi strmoglavljen, na-poveduje konec Stalinu in njegovi diktaturi, ker vse iz-gleda, da se je pretkani Stal-lin pri Fincih — namazal. Ali bodo Finci prišli v Moskvo, ne napove, pravi pa in trdi, da je menda ruska mlađina sita mongolske diktature in misli nacionalistično, toraj ru-sko, morda celo slovansko. Kerensky utegne imeti s svo-jim prerokovanjem prav, in najmanj bi bila za Rusijo od-rešitev, ako bi izginil stalini-zem, morda rešitev celo za ves svet. Za slovanstvo bi jaz niti v tem slučaju še ne videl prave rešitve, ker se ne ve, kdo in kaj bi Stalinu sledilo. Tudi strmoglavljenje je dvom-ljivo, namreč po — mladini. Kakšna je ta mladina? Ru-ska? Najmanj zdaj še vsa ko-munistična, marksistična in ateistična. V tem slučaju bi se izmenjavale le neke vloge, sistem bi pa ostal. Kerensky je socialist in morda upa, da bi prišli socialisti do veljave. Socialisti sicer sovražijo ko-muniste, in narobe, ampak pri svetovnem naziranju, v materializmu in ateizmu so si podobni kakor jajce jajcu.

Ako bi v Rusiji prišlo tako ali tako, po Fincih ali mladi-ni do kake izpremembe in bi bil vržen stalinizem, bi za Ru-sijo prišla rešitev šele, ako se tam z izpremembo uvelja-vi tudi verska svoboda, uvel-javi naziranje, da je nad na-rod Bog in njegov zakon, ki je tudi zakon narave, in pri-de do demokracije, ki vsebu-je tudi versko svobodo, ver-sko važnost nad narodi, in tu so tudi zapadne demokracije zelo pomankljive, in dalje mora priti do veljave slovan-ska zavest, ker je od te odvi-sen naroden obstanek vseh Slovanov.

V Lvovu je demonstriralo do 30 dijakov za Poljsko in katoličanstvo. Takoj so bili odpeljeni v Rusijo, kjer je tu-di danes Dantejev napis na peklenjskih vratih: "Pustite vsako upanje." Povratka ne bo. Škoda mladih ljudi. De-monstracije so vedno preker-na roba, navadno nesmiselno tratenje moči. Ali bi res ne moglo kdaj priti do razmer, da bi se kaka simpatija do kakega verskega prepričanja

ne smatrala za naperjeno zo-per vero ali drugo versko pre-pričanje? Kakšna država mo-ra to biti, da bi jo podrlo že kako versko prepričanje ali udejstvovanje? In za Polj-sko? Pri teh razmerah se to kaznuje. Naravno, ker so ta-ke razmere. Ali bi, vprašam dalje, res zopet ne moglo pri-ti vsaj med Slovani do raz-mer, da bi vsak Poljak, Slo-venec, Hrvat, Čeh...tudi Rus lahko kazal simpatije, ljube-zen do svojega plemena, in bi se taka ljubezen ali tako udejstvovanje ne smatralo za naperjeno zoper nobeno vlad-o, ne zoper Rusijo, ne zoper Jugoslavijo? Ali je to le uto-pija, so le vizije?

Pri Slovanih je zdaj, da je vsak le za-se, za svoje pleme, in če je, je to zoper drugo pleme, in na ta način je vse slovanstvo gola ničla.

DEMOKRATI NA DELU ZA TRETJI TERMIN

Washington, D. C. — Dasi se, kakor znano, Roosevelt sam še ni nič izjavil, ali na-merava kandidirati za tretji termin, ali ne, so vendar pri-čele nekatere skupine demo-kratske stranke aktivno delo-vati, da se ustvari razpolože-nje med ljudstvom, da bo to ponovno izbralo sedanjega predsednika. Tako se je vod-ja demokratske organizacije v Ohio zadnje sredo javno iz-razil, da bodo ohajski delega-ti na konvenciji podpirali Rooseveltovo nominacijo. Ta-koj je sledil s podobno napo-vedjo tudi senator Pepper za delegacijo iz Floride. Dalje se je izjavilo, da bo tudi de-legacija iz Pa. podpirala tre-tji termin. Domneva se, da bo Roosevelt počakal, da pri-dejo na dan s takimi progla-si še demokrati iz drugih držav, na kar utegne šele izjaviti, da sprejme nominacijo, češ, "če me želite, pa naj bo."

Na smrtni postelji odpustil sinu

Pred okrožnim sodiščem v Pančevu je stal mlad kmet Jovan Dema, ker je umoril svojega očeta, ki je v domači-m zelo nasilno postal. Na smrtni postelji je oče odpustil sinu in poljubil roko, ki mu je zadel smrtno sunke z no-žem. Sodišče je sina oprostilo.

Društvo sv. Jožefa

Štev. 53, KSKJ, Waukegan, Ill.
40. leto pri K. S. K. Jednoti.
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 60. leta v odrasli doletki; in v mladinski doletki od rojstva do 16. leta.

Skupno društveno imetje znaša \$21,000.00. Članstvo šteje skupno 523 članov (ic).

Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:

Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

Društvo sv. Vida

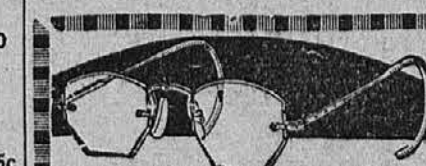
Štev. 25, K.S.K.J.
CLEVELAND, O.
Leto 1940.

Predsednik: Leopold Kushlan, 6411 St. Clair Ave.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str.
Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Ad-dison Rd.
Zdravniki: Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Parko, Dr. A. Skur, Dr. J. F. Seliskar, Jr. in Dr. F. J. Kern.
Društvo zboraže vsako prvo ne-deljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popol-dne. Assessment se prične pobirati ob 12:30. Na domu tajnika pa vsa-kega 10. in 25. v mesecu.

Listen to and Advertise over PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO

Folk Songs and Music Tamburitza Orchestra

Station WWAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST
1891 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0323

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posa-meznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!